UUTISET

Maatalouden virkamieskunta koostuu Viikissä opiskelleista kurssikaveruksista, jotka eivät pysty arvostelemaan toistensa päätöksiä, vaikka ne olisivat kuinka huonoja tahansa. **MATTI RISSANEN, SODANKYLÄ**

Ympäristöhallinnosta kaksi selvitystä ja kaksi erilaista mielipidettä

Lähes täysin päinvastaiset ovat kahden selvityshenkilön ehdotukset ympäristötehtävien järjestämiseksi aluehallinnossa. Ympäristöministeri Niinistön mukaan suurten yritysten valvontamaksut nousevat.

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama selvityshenkilö **Rauno Saari** esittää, että alueellisen ympäristöhallinnon tehtävät keskitetään elykeskuksiin.

Muutos on varsin suuri, sillä nykyisin tehtävät on jaettu aluehallintovirastojen ja elykeskusten kesken.

Aluehallinnon järjestämistä ympäristöministeriön valtuuttamana pohtinut selvityshenkilö **Riitta Rainio** on Saaren kanssa eri mieltä.

”Elykeskuksissa voi liian helposti syntyä intressiristiriitoja”, Saari sanoo.

Niitä on epäilty olevan esimerkiksi Talvivaaran kipsisakka-altaan vuodon taustalla.

Saaren esityksessä korostui, että ympäristöhallinto kaipaa valtakunnallista toimijaa. Se voisi hoitaa Talvivaaran kaltaiset paljon voimavaroja vaativat ongelmat tai EU:sta tulevat suuret kokonaisuudet.

Rainion ja Saaren selvitykset julkaistiin eilen. Rainion tehtävä oli miettiä, miten ympäristötehtävät järjestetään aluehallinnossa. Saari puolestaan tutkaili ely-keskusten tehtäviä kokonaisuutena.

Ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) mielestä elykeskukset ovat liian pieniä vastaamaan suuriin valtakunnallista huomiota saaviin ympäristökysymyksiin.

> Alueellisen ympäristöhallinnon tehtävät keskitetään elykeskuksiin.«
> **RAUNO SAARI**

> Ympäristövaltaa pitää antaa lisää ympäristöministeriölle.«
> **RIITTA RAINIO**

Hallinto on liian raskas

Samaa mieltä selvityshenkilöt ovat siitä, että hallinnon kuormaa on vähennettävä. Ympäristöhallinnon uudistuksen taustalla onkin, että lupajonot ovat pidentyneet, eikä työvoimaa ole riittävästi.

”Väkeä jää eläkkeelle ja osaamista poistuu. Avoimeksi jääneitä paikkoja ei täytetä”, Rainio kertoo.

Niinistön mukaan aluehallinnossa keskushallinto koetaan hyvin kuormittavaksi.

”Kun sitä kevennetään, jää enemmän aikaa hoitaa asiakysymyksiä.”

Myös pari vuotta sitten tehty aluehallinnon uudistus myönnetään osin epäonnistuneeksi.

Työvoima on väärissä paikoissa

Kaikissa Raunion kolmessa ehdotuksessa ympäristöministeriölle pitäisi antaa lisää valtaa. Nykyinen työnjako voi pysyä ennallaan, jos ministeriö voisi esimerkiksi vaikuttaa henkilöstön määrään aluehallinnossa.

”Työvoimaa ei nyt pystytä siirtämään nopeasti sinne, missä sitä tarvitaan”, Niinistö sanoo.

Toinen vaihtoehto olisi perustaa ympäristöministeriön alaisuuteen yksikkö, joka hoitaisi vaativia valtakunnallisia ympäristöasioita.

Radikaalein ehdotus on valtakunnallinen virasto, joka ottaisi nyt aluehallinnossa olevat tehtävät. Virastolla olisi alueellisia yksiköitä.

Niinistö on aiemminkin kertonut kaavailevansa valtakunnallista virastoa.

Hallitus päättää uudistuksista helmikuun loppuun mennessä.

Ympäristömaksut tulevat nousemaan

Niinistön mukaan suurten teollisuuslaitosten ympäristömaksut tulevat nousemaan. Nyt niiden valvonta- ja lupamaksut ovat hyvin edullisia viranomaisten työmäärään nähden.

”Hallituksessa on yhteisymmärrys siitä, että paljon työllistävä osallistuu myös kustannuksiin. Ehkä saamme tuloilla lisäresursseja ja lupien käsittelyajat lyhenevät.”

Maaseudun Tulevaisuus kertoi 15.6. maatalousyritysten ympäristölupien noususta. Silloin korotuksia perusteltiin lupien aiheuttaman työmäärän laskuttamisella luvan hakijalta. Korotuksia oli silloin nostamassa aluehallintovirasto.

AIMO VAINIO

MTK-Keski-Suomi

JANNE NOUSIAINEN

MTK-Keski-Suomen syyskokouksessa jaettiin tuottajajärjestön ansiomerkkejä. Viitasaarelainen Vuokko Leivonen on juuri saanut omansa.

Sympatia ei lohduta, ellei tuotanto kannata

ÄÄNEKOSKI (MT)
Pelkkä sympatia ei lohduta, jos tuotanto ei kannata, MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** sanoi tiistaina Äänekoskella MTK-Keski-Suomen syyskokouksessa.

Viljelijät ovat viime aikoina saaneet sympatiaa pääministeriä myöten erittäin hyvin onnistuneen ruuanhintatempauksen ansiosta.

Tiirolan viesti oli, että metsää kannattaa omistaa ja lehmiä lypsää tulevaisuudessakin.

Kaavoituksen epäkohdat harmittivat Tiirolaa. Kaavaehdotuksissa on yli lainsäädännön meneviä normeja, maisematyölupia tai ekologisia vyöhykkeitä.

”Kaavoittajan ehdotuksiin ei pidä suoraan alistua, valta on kunnilla”, Tiirola korosti.

Ari Hautsalon mielestä ympäristöministeriö työntää sormensa nyt joka asiaan, kuntien lausunnoilla ei tunnu olevan suurta virkaa. ”Elykeskus ohjaa luvitusta voimakkaasti, tuntuu ettei kunta saisi puuttua enää mihinkään.”

”Ei pidä antaa liian herkästi periksi kaavoituksessa”, **Olli Vertainen** muistutti. Epäkohdista pitää valittaa vaikka hallinto-oikeuteen.

Jarkko Pakkanen kehotti vahtimaan myös naapurikuntien kaavoitusta ja ympäristösäätelyä.

Jyrki Savolaisen mielestä kunnanhallitus tai valtuusto ei välttämättä ole paras vahti, ympäristölautakunta on.

Tuontiruualle ympäristövero

Liiton puheenjohtaja **Jukka Kauppinen** esitti tuontiruualle ympäristöveroa, jos ruoka on tuotettu suomalaista lainsäädäntöä ja käytäntöä leväperäisemmin. Esimerkkinä hän mainitsi eteläamerikkalaisen naudanlihan, jonka tieltä kaadetaan sademetsiä.

Maan hallitukselta Kauppinen toivoi myönteisiä ratkaisuja maatalouteen. Tähän mennessä nähdyt ovat olleet kielteisiä, esimerkkeinä 30 miljoonan tukileikkaus ja lomituksen tiukennus.

Lihakunnan edustaja **Pekka Parikka** ihmetteli, miksi kauppa tuo ulkomailta kalliimpaa lihaa kuin kotimaasta saisi. Asia näkyy selvästi tullin tilastoista.

Juhana Jalkanen vertasi nykyhallitusta Robin Hoodiin. Sillä erotuksella, että tämä hallitus varastaa köyhiltä viljelijöiltä ja antaa rikkaille.

Veli-Matti Salonen epäili, ovatko monilla palleilla istuvat luottamushenkilöt tehtäviensä tasalla edunvalvonnassa. Tiirola muistutti, että henkilöitä voi vaihtaa.

Keski-Suomesta kokeilumaakunta?

Maaseutuohjelmassa perusmaatalous on jäänyt vähälle, **Paula Pusa** valitti. Keski-Suomesta on väläytetty jopa kokeilumaakuntaa.

Liiton toiminnanjohtaja **Juha Lappalainen** on ainoana puolustanut perusmaataloutta maaseutuohjelman valmistelutyöryhmässä.

Pusa kehotti ottamaan kantaa maakunnan ympäristöohjelmaan, puolivälitarkistus on menossa.

Nuori viljelijä **Antti Tuukkanen** piti ympäristöministeriön ja sen alaisten kontrollia ”älyttömänä”. Kuinka kauan meillä on varaa rajoittaa tai kieltää yrittäjyyttä?

MTK-Keski-Suomen syyskokoukseen ilmoittautui 65 virallista edustajaa.

Liiton johtokunnan erovuoroisista jäsenistä valittiin jatkoon Simo Mäkelä ja Hannu Kainu. Uutena johtokuntaan tuli Juhana Jalkanen.

MTK-Pohjois-Karjala

Jäsenmaksun pitäisi perustua vain hehtaareihin

JOENSUU (MT)
”Sekä tuottajayhdistyksen jäsenmaksun että -liitolle maksettavan jäsenmaksun perusteena pitäisi olla pelkästään hehtaarit, ei maataloustulo ollenkaan”, totesi kesälahtelainen **Kari Pennanen** maanantaina MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksessa Joensuussa.

Nykyisin viljelijöiden maksama jäsenmaksu perustuu hehtaarikohtaiseen maksuun tuottajayhdistykselle ja tuottajayhdistyksen maksu tuottajaliitolle taas perustuu kunnan veronalaiseen maataloustuloon.

Peltohehtaarimaksua maksavat maataloustukia saavat viljelijät.

Keskustelun jäsenmaksusta avasi MTK-Pyhäselän puheenjohtaja **Mari Kalliomäki**, joka luki kokousväelle yhdistyksen kannanoton jäsenmaksuista.

”Toivomme johtokunnan selvittävän yhdistysten jäsenmaksuperusteita, sillä maksut ovat kohtuuttoman suuria. Pelättävissä on jäsenkato.”

Valtimolainen **Jarmo Turpeinen** paheksui vapaamatkustajia, jotka eivät jäsenmaksua maksa.

Keskimäärin 230 euroa

Pohjois-Karjalassa MTK:n jäsenmaksu on keskimäärin 230 euroa, kun se koko maassa on keskimäärin 130 euroa. ”Karja-Suomi maksaa enemmän kuin Vilja-Suomi”, totesi tuottajaliiton toiminnanjohtaja **Vilho Pasanen**.

Syyskokoukseen osallistunut MTK:n toiminnanjohtaja **Antti Sahi** ei pitänyt koko maan keskimääräistä jäsenmaksua kohtuuttomana. ”Mutta vaihtelu yhdistyksittäin on toki suurta.”

Sahi kehotti tekemään tarvittavia inflaatiokorotuksia jäsenmaksuihin mieluummin joka vuosi. Se on parempi kuin yhden ison korotuksen tekeminen kerralla.

Ensi vuonna, yhdistysten vuotena, jäseniä ja yhdistyksiä tuodaan yhä lähemmäs toisiaan. ”Jotta ainakin yhdistysten toiminnot tunnetaan ja tiedetään, mistä maksetaan.”

Nykyiset jäsenmaksujen määräytymisperusteet ovat voimassa ainakin vuoteen 2015 asti.

95-vuotias liitto

MTK-Pohjois-Karjala on vietänyt 95. toimintavuottaan työn merkeissä. Syyskokouksessa luovutettiin liuta ansiomerkkejä sekä kutsuttiin liiton pitkäaikainen puheenjohtaja talousneuvos Olli Laaninen kunniajäseneksi.

Syyskokous valitsi Jouni Mäkisalon Kontiolahdelta jatkamaan liiton johtokunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana Ilona Alhoniemen Valtimolta.

Liiton johtokunnasta erovuoroisista jatkavat Alhoniemi, Pennanen Kesälahdelta ja Outi Ryynänen Juuasta.

MTK:n valtuuskunnan varsinaisina jäseninä jatkavat Alhoniemi ja Mäkisalo. Varaedustajiksi valittiin Kalle Myllynen Nurmeksesta ja Kaija Tolvanen Lieksasta.

SARI PENTTINEN

> MTK:n jäsenmaksut ovat kohtuuttoman suuria.«
> **MARI KALLIOMÄKI POHJOIS-KARJALA**

> Tämä hallitus varastaa köyhiltä viljelijöiltä ja antaa rikkaille.«
> **JUHANA JALKANEN REIJO VESTERINEN KESKI-SUOMI**

> Mihin kolmen vuoden lannat kuvitellaan aikanaan levitettävän?«
> **ANTTI JÄÄRNI LAPPI**

MTK-Lappi

”Raivauskiellon merkitystä ei ymmärretä”

ROVANIEMI
Turvepeltojen raivauskielto, lannan levittämisen hankaluudet ja vaatimus viljelijöitä koskevan byrokratian keventämisestä olivat lappilaistuottajien mielen päällä MTK-Lapin maanantaisessa syyskokouksessa.

Lappilaistuottajilta ei heru ymmärrystä aikeille rajoittaa turvemaiden viljelyä. MTK-Lapin puheenjohtaja **Juhani Lampela** muistutti, että koko Pohjois-Suomi on joutumassa epäreiluun tilanteeseen eloperäisten maidensa vuoksi.

”Euroopan unionin alueella turvemaita on esimerkiksi Skotlannissa, Walesissa ja Pohjois-Ruotsissa, mutta missään ei raivata peltoja samalla tavoin kuin Suomessa”, Lampela sanoi.

Lappilaiset pettyivät, kun suomalaispäättäjät eivät ymmärtäneet raivauskiellon merkitystä pohjoiselle Suomelle.

Keskustan lappilaiskansanedustaja **Eeva-Maria Maijala** kertoi eduskunnan ympäristövaliokunnan olleen turvepeltoasiassa yhtä tietämätön kuin kaikissa muissakin maataloutta koskevissa kysymyksissä.

”Valiokunta ei ymmärrä Lapin olosuhteita. MTK:n rooli viestin tuojana on tärkeä, mutta pelkään pahoin, ettei edes MTK:ssa ymmärretä Lappia”, Maijala sanoi.

Heikki Lehtiniemi Posiolta kysyi, saavatko turvemaista peltoja raivaavat nyt tehdä työnsä loppuun, vai tuleeko lopullinen päätös voimaan takautuvasti.

”Uskon, että tekeillä olevat pellot saa tehdä loppuun”, syyskokouksessa alustanut MTK:n valtuuskunnan ensimmäinen varapuheenjohtaja **Tiina Linnainmaa** vastasi.

Lannanlevitys ihmetytti

Lappilaisviljelijät ihmettelivät myös lietelannan levityksen takarajasta pidettyä kädenvääntöä ja siitä tullutta häviötä.

Päätöksestä katsottiin koituneen paljon harmia lappilaisille. Pellot kantoivat koko syksyn ajan huonosti. **Antti Jäärni** Simosta jyrähti, ettei lantaloiden suurentaminen voi olla ratkaisu lantakysymykseen.

”Voi vain kysyä, mihin kolmen vuoden lannat kuvitellaan sitten levitettävän. Päättäjien pitää antaa meille realistiset vaihtoehdot.”

Mikko Koivisto Ylitorniolta peräsi myös vaihtoehtoja lannan levityksessä. Hänen mielestään valtaa pitävien täytyy ottaa vastuuta.

Turvepelloista ja lietelannasta käydyt byrokraattiset kädenväännöt osoittivat lappilaisviljelijöiden mielestä sen, että ympäristökysymyksiä pyörittävä virkamieskoneisto on liian raskas.

”Maatalouden virkamieskunta koostuu Viikissä opiskelleista kurssikaveruksista, jotka eivät pysty arvostelemaan toistensa päätöksiä, vaikka ne olisivat kuinka huonoja tahansa”, **Matti Rissanen** Sodankylästä sanoi.

AUNI VÄÄRÄNIEMI

AUNI VÄÄRÄNIEMI

Lappilaistuottajilta ei herunut ymmärrystä aikeille rajoittaa turvemaiden viljelyä. Eturivissä Juhani Lampela ja Tiina Linnainmaa.